

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Атанас Харалампиев Дерменджиев,

относно дисертационен труд

на

Димитър Тодоров Димитров

на тема:

„Влияния на транспортната инфраструктура върху регионалното развитие на Североизточна България: ситуационен анализ, оптимизационен модел и средносрочна прогноза“

за получаване на образователната и научна степен „ДОКТОР”,
професионално направление: 4.4. НАУКИ ЗА ЗЕМЯТА
(ИКОНОМИЧЕСКА И СОЦИАЛНА ГЕОГРАФИЯ)

1. ДАНИ ЗА ДОКТОРАНТА

Димитър Тодоров Димитров е докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Социално-икономическа география“ при Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Родена е на 11. 01. 1961 г. През 1979 г. завършва средно образование в Природо-математическа гимназия, гр. Ловеч.

Висшето си образование завършва в Геолого-географския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1987 г., специалност География (География на стопанските отрасли и комплекси).

В периода 1987-1990 г. работи в отдел „Култура“ в ОбНС - гр. Априлци. От 1991 до 1999 г. е научен сътрудник в Географския институт при БАН.

В периода 1999-2001 г. е асистент, 2001-2006г. – старши асистент, а от 2006 г. – главен асистент в Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

През 2001-2005 г. е старши експертен сътрудник (КМСРПБ) в 39-то Народно събрание.

Води семинарни занятия по дисциплините „Социално-икономическа география на България“, „География на стопанските отрасли“, „Основи на териториалната организация на стопанството“, „Теоретична география“, „География на транспорта и икономическите връзки“, „Планиране и регионална политика“, „Географски базис на инфраструктурата“, „Самоорганизация и управление на природно-териториалните системи“, а в периода 1994-2016 г. - „Социално-икономическа география на България“ в Педагогическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Научният му ангажимент към разработваната проблематика е официализиран с положителни оценки по отношение на изискуемите от закона процедурни действия – докторантски минимума и изпити.

Димитър Димитров владее писмено и говоримо руски, френски и английски език.

2. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТУРАТА

По процедурата за защитата на дисертационния труд са представени необходимите документи съгласно ЗРАСРБ и Правилника на СУ: дисертационен труд; автореферат; заповеди, регламентиращи всички етапи по законосъобразността на процедурата; протоколи от съответните заседания; заповед за определяне на състава на научното жури, заповед, регламентираща датата на заключителното заседание на журито.

Считам, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ относно легитимността на процедурата.

3. ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТСКИЯ ТРУД

Дисертационният труд е в обем от 223 стр., в т.ч. 13 таблици и 32 карти.

Библиографската справка включва 118 източника на кирилица, 3 на латиница и 7 електронни адреса.

Авторефератът е в обем от 38 стр. Отразява същността на изследването и е коректна редукция на съдържанието му.

Структурата на дисертацията включва увод, 6 глави и заключение.

Уводът обосновава актуалността на разработката. Отразени са обекта и предмета на изследването. Изведена е основната цел.

Аргументирано са посочени задачите, т. е. стъпките, чрез извървяването на които заявените намерения за достигане на крайни резултати имат съответна академична обосновка.

Предложени са основните научни методи, приложени в изследването.

В първа глава е обоснована географската идентичност и функционалната обвързаност на територията на Североизточна България. Акцентирано е върху регионалните трансформации и тяхното отражение върху Североизточна България. Направен е анализ и оценка на транспортно-функционалната и стопанската обвързаност на региона. Изведени са основни изводи, кореспондиращи с аргументативността на изследването.

Глава втора има теоретико-методологичен характер. В нея са дефинирани и изяснени основни категории на транспортната география и транспортната инфраструктура, както и на регионалното развитие и политика. Тя би могла да бъде прецизирана, а съдържанието – редуцирано, с оглед постигането на по-пълнен балас между обяснителен и анализаторски текст.

Направените изводи коректно отразяват същността на икономогеографския анализ.

В трета глава е извършен ситуационен анализ на транспортната инфраструктура на Североизточна България. Оценени са линейните и точковите обекти на различните видове транспорт, извършена е функционална типология на формите на териториална организация на Североизточна България, типологизирани са административно-териториалните единици според степента

на инфраструктурна наситеност и осигуреност чрез прилагане на съответни транспортни индекси. Чрез типологията на 7-те области на изследвания регион са разкрити диспропорции в развитието на транспортната инфраструктура в регионален мащаб. Определен е транспортно-урбанистичният им потенциал и са категоризирани в типологични групи.

В **четвърта глава** е направен STEP анализ и прогноза на факторите, влияещи върху перспективното развитие на транспортната инфраструктура на територията на Североизточна България. Акцентирано е върху геополитическото положение на територията. Изводите са логични и коректни.

В **пета глава** е оценено влиянието на пространственото развитие и функционалната обвързаност на транспортната инфраструктура върху развитието на Североизточна България, а в **шеста глава** е съставен модел за постигане на устойчиво балансиране и регионално влияние на транспортната инфраструктура върху регионалното развитие на Североизточна България. Извършеният SWOT анализ разкрива сравнителните преимущества на изследваната територия за развитието на транспортната инфраструктура. Направена е средносрочна прогноза за развитието ѝ, която е научно обоснована и има приложна стойност.

Заклучението съдържа аргументирани изводи и обосновка на предполагаемия регионален ефект.

4. НАУЧНИ ПРИНОСИ

Приемам автосправката за научните приноси на дисертационния труд.

Отделям специално внимание на обстоятелството, че е разработена авторска методика за изследване на пространственото развитие на транспортната инфраструктура.

Особено приложно значение има типологизацията на административно-териториалните единици и обосноваването на рационален пространствен модел за развитието на транспортната инфраструктура.

5. ПУБЛИКАЦИИ И УЧАСТИЕ В НАУЧНИ ФОРУМИ

Апробацията на дисертационния труд на Димитър Димитров включва автореферат и пет научни публикации, от които три - в сп. „Проблеми на географията“ и две - в тематични научни сборници. Те отразяват част от основните научни достижения на докторанта

Участието на Димитър Димитров в научни форуми и публикациите по темата на дисертационния му труд отговарят на изискванията за реализиране на процедурата по придобиване на образователната и научна степен “доктор”.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на предоставената документация, както и въз основа на личните ми впечатления и заключения относно стойността на научната дейност на докторанта, аргументирани с предоставения труд на тема „Влияния на транспортната инфраструктура върху регионалното развитие на Североизточна България: ситуационен анализ, оптимизационен модел и средносрочна прогноза“ предлагам на уважаемото научно жури да гласува положително “ЗА” присъждане на образователната и научна степен “ДОКТОР” на Димитър Тодоров Димитров.

(.....)

02. 02. 2016

Проф. д-р Атанас Дерменджиев